

Лиманський ліцей №5
Лиманської міської ради Донецької області

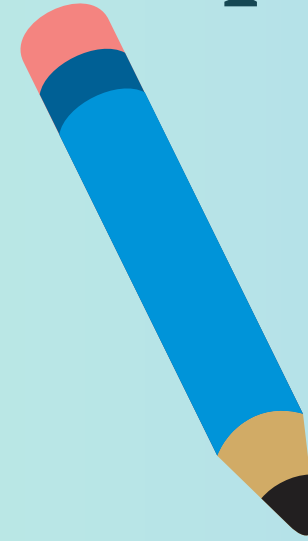
Візуалізація навчальної інформації

Займенник

Виконавець
учителька української мови
Сергієнко Марина Василівна

Розряди займенників

Хто? Що? Який? Чий?
Котрий? Скільки?

Займенник - це самостійна частина мови, що вказує на предмети, ознаки або кількість, але не називає їх.

Я, ми,
ти, ви
Особові
Він, вона,
воно, вони

Зворотний
Себе

Наш,
мій
Присвійні
Ваш

Такий
Вказівні

Цей, той

Хто, що
Відносні
Який

Хто? Що?
Питальні
Який?

Ніхто
Заперечні
Ніякий

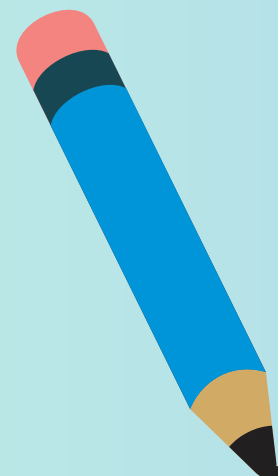
Казна-що
Неозначені
Де-хто

Кожний
Означальні
Самий

Відмінювання займенників

Проскануй мене!

Я - мене
Ми - нас
Він - його
Вона - її
Вони - їх

Проскануй мене!

Написання складних займенників

Хто
Що
Який
Чий
Котрий
Скільки

казна -
хтозна-
будь -
-небудь

ні-
аби-
де-
-сь

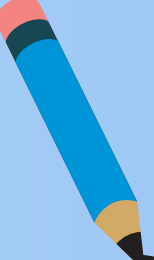

між займенником
та часткою
прийменник

=

=

=

казна-хто
хтозна-що
будь-який
чий-небудь

ніскільки
аби який
дещо
котрийсь

аби з ким
ні в чому
казна з яким
будь у чому

Вчимося розрізняти займенники

Особові

Кого?

Побачила його

Зустрів її

Намалював їх

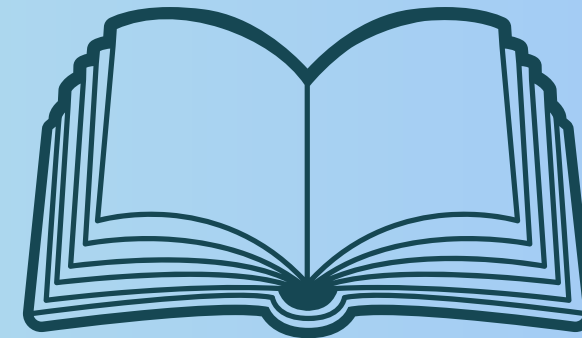
Чий? Чия? Чиї?

Присвійні

Його собака

Її книга

Їхні думки

Вчимося розрізняти займенники

Особові

Кого?

Не помітили (кого?)

..
Іх

Покликали (кого?)

..
Іх

Чий? Чия? Чиї?

Допомога (чия?)

..
Іхня

Автомобіль (чий?)

..
Іхній

Присвійні

Який-небудь, дехто, будь-який, ніхто -займенники.

Як-небудь, деколи, будь-куди, нікуди -прислівники.

Займенник чи сполучник?

Займенник

Що

Сполучник

- Якщо на нього падає логічний наголос:

Я знаю, що робити далі.

- Якщо його можна замінити словом який:

Залучала пісня, що (яка) мені подобалася.

- Якщо його можна вилучити з речення:

Він пам'ятає, що сьогодні свято.

Він пам'ятає: сьогодні свято.

- З'єднує частини складного речення.
- Не є членом речення, не відповідає на питання.

Вживання займенників

Займенники від інших частин мови відрізняють у контексті.

Займенники з прийменниками
про те, за те:

- Мають лексичне значення;
- Відповідають на питання;
- Є членами речення;
- Не можуть бути замінені сполучниками.

Про те
За те

Сполучники проте, зате:

- Не мають лексичного значення;
- Не відповідають на питання;
- Не є членами речення;
- Можуть бути замінені сполучниками а, але, однак.

Наступного разу я розповім про те, як відрізняти частини мови.

Дякую тобі за те, що допоміг вивчити частини мови.

Готуватися до НМТ складно, зате це тренує ваш мозок.

Вживання займенників

Займенники від інших частин мови відрізняють у контексті.

Займенник

Кому?

Він купив собі нову книжку.

Частка

Собі

А дитя сидить собі спокійно.

Говори правильно

- Цього року.
- Дякую вам.
- Більше ніхто.
- Щодо цього.
- Через це.
- Вибачте мені.

- Кожний, всякий, будь-хто це знає.
- Власна думка або моя думка.
- Пробачте мені, вибачте, перепрошую.
- Кожна хвилина порахована.
- У будь-якому випадку.
- Понад усе, найбільше, більш за все.

- Викопав усю картоплю.
- Викопали всю картоплю.
- Я вважаю.
- На мою думку.

Наголос у займенниках

✓
Мене

✓
У мене

✓
Тебе

✓
До тебе

У займенникових формах
мене, тебе, його
наголошуємо другий склад.
З прийменником наголос
переходить на перший склад.

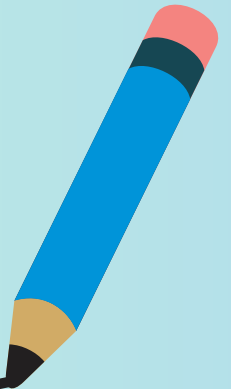
✓ ✓ ✓ ✓
Твоя, свого, до того, у тому.

Наголос у займенниках

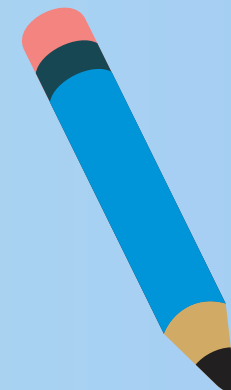
✓
Нікого
✓
Нічого
✓
Нікому

✓ ✓ ✓
Абичий, казна-хто, хтозна-який

✓
Нікого
✓
Нічого
✓
Нікому

Неможливість
скористатися
будь-ким чи будь-чим

Відсутність
будь-кого чи будь-чого

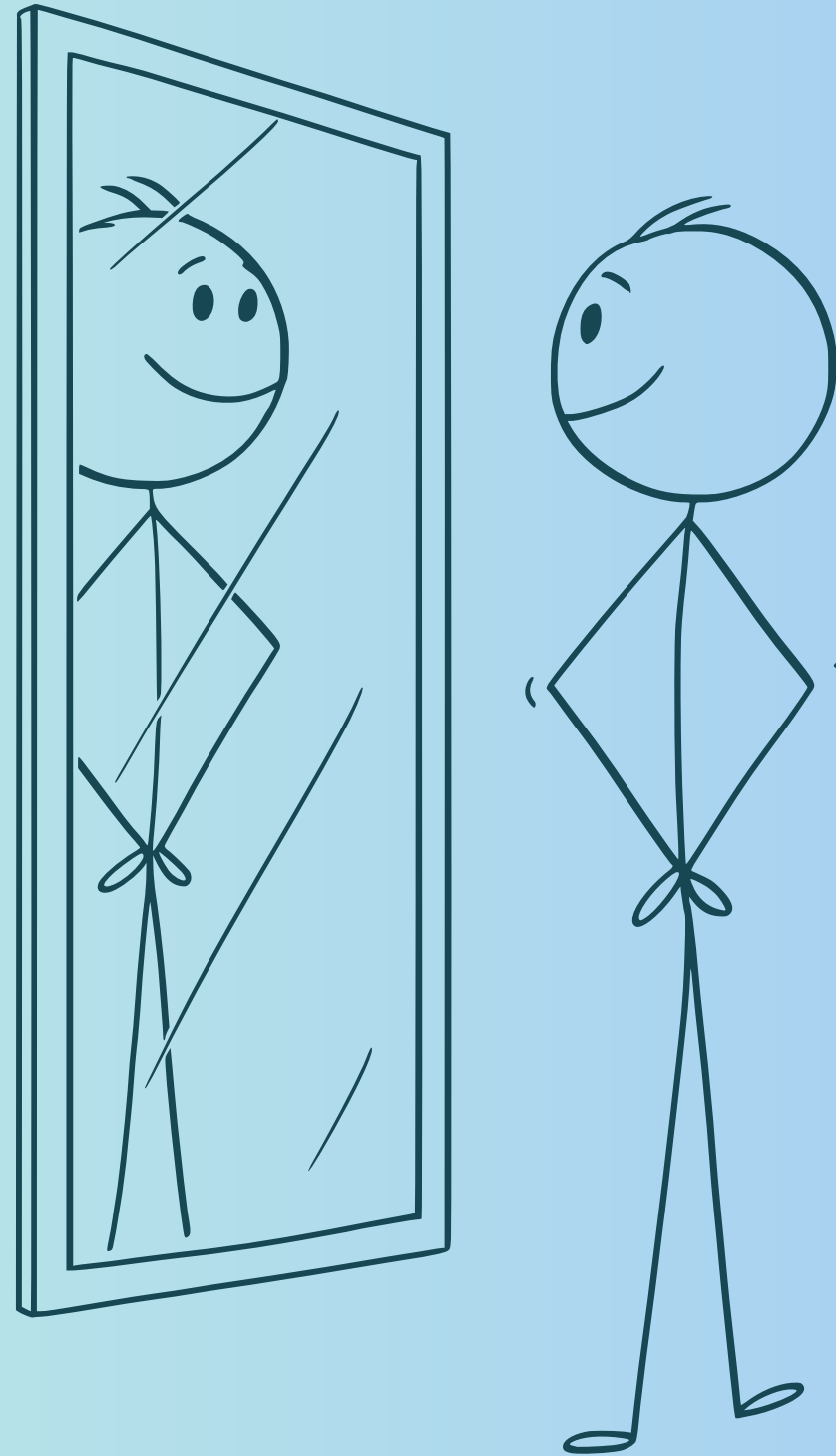
Наголос у займенниках

✓
Самий

✓
сама, саме, самі, самого ✓

Уживаємо в значенні
“тільки один”

✓
На сьогодні сама каца.

✓
Самий

✓
сама, саме, самі, самого ✓

Уживаємо в поєднанні
із займенниками,
прийменниками

✓
Того самого дня.

Говори правильно

Я (О.в.)

- Зо мною.
- Наді мною.
- Піді мною.
- Зі мною.

- Залишити свій слід.
- Тримати своє слово.
- Мені пощастило.
- Тим часом.
- Таким чином.
- Кожен із нас.
- Ішов до нього.
- Працювала з ним.
- Це їхня справа.

- Всім учням.
- Опанувати себе.
- На/у кому (кім).
- Тією (тою).
- На чийому (чиєму, чиїм).

Як досягти бажаного результату?

- **Лови кожну мить.**
- **Щодня перевершуй себе.**
- **Смійся від усього серця.**
- **Будь вірним собі.**

